

set på Twitter

"Tunesien har netop forbudt kvinder at tildække ansigtet. Det er det tredje muslimske land, som indfører tildækningsforbuddet. Det samme fik DF også indført efter en hård kamp, men her til lands er der stadig halall-hippier, som går hulter og jamrer over forbuddet."

JOHANNES ESPERSEN, MEDLEM AF FOLKETINGET OG NÆSTFORMAND FOR DANSK FOLKEPARTI

teologisk tanke

"Så meget betyder bønnen, så stor er dens magt, at mennesker midt i tiden bliver evige."

JOHANNES SLØK (1916-2001), DANSK TEOLOG

Nyt skoleår – nu med økonomisk straf for ulovligt fravær. Er det rettidig omsorg?

AF LISELOTTE HUYVELED

SÅ ER SOMMERFERIEN snart brugt, og vores podere skal gøre sig klar til skolestart.

Med det nye skoleår følger en lov om mulighed for fratagelse af børnecheck ved for meget fravær. Loven udløser en økonomisk straf til forældre, hvis eleven har mere end 15 procent ulovligt fravær pr. kvartal.

Ulovligt fravær er udeblivelse fra undervisning uden gyldig grund eller er bortrejst længe i undervisningstiden uden skolens tilladelse. Det er den enkelte skoleleder, som skal bedømme, om fravær er lovligt eller ej.

På handicapområdet har ordet "inklusion" længe været et mantra. Selvom regeringen i 2016 fjernede inklusionsmål-sætningen på 96 procent, er der stadig stor fokus på inklusion hos kommunerne. Man mener, fordelene opvejer ulemperne. Men inklusion er ikke altid lykken. Viden om de enkelte handicapområder er ikke fulgt med helt ud til folkeskolelærerne, og det begrænser den nødvendige støtte.

NETOP VIDEN OM DET ENKELTE BARN med handicap er med den nye lov endnu mere vigtigt at kende til. Kun ved at have indsigt i de enkelte elever, skabes en fair chance for, at skolelederen kan foretage den rigtige vurdering, når fravær skal bedømmes som lovligt eller ulovligt.

Skyldes skolefravær uhensigtsmæssige rammer i forhold til en diagnose, er der reelt set tale om pjæk, eller skyldes det forældre, som bevidst udelukker deres børn fra undervisning?

Der er stadig tvivninger om den store "inklusionsfest". For nogen børn med handicap har det at skulle presses ind i et normalt folkeskoleforløb haft så store konsekvenser, at de ikke har været i skole i flere år. Det var tilfældet for min datter som er autist, og desværre er hun ikke et enestående tilfælde. I Det Centrale Handicapråd hører vi ofte lignende historier.

Er det så rettidig omsorg at straffe denne målgruppe af økonomisk? Forældre til handicappede børn har brug for, at samspillet med skolen fungerer, og al den hjælp og forståelse, man kan få, ikke straf.

Jeg har aldrig mødt et barn, som ikke ønsker at lære noget. Jeg har derimod mødt mange børn som havde skole

Jeg håber, det bliver prioriteret, at skolernes personale får viden om deres elever med handicap, og hvilke særlige forhold der kunne gøre sig gældende i forbindelse med et fravær.

Hvad mener du?

► **Send din holdning** til Kristeligt Dagblad eller deltag i debatten på Facebook.com/kristeligt om forholdene i folkeskolen for børn med handicap.

vægning på grund af mobning, dårlige rammer for optimal indlæring, manglende forståelse og omsorg for deres situation eller dårlige lærere. Jeg tror, alle, som har prøvet at have en dårlig chef, forstår, hvad jeg mener her.

Hvis den nye lovs intention er at få flere børn i skole og øge indlæringsniveauet, så er jeg helt enig. Børn skal da selvfølgelig i skole.

Men i skal være opmærksomme på, om loven får uhensigtsmæssige konsekvenser for børn med handicap, som gerne vil lære, men som ikke kan magte det på grund af uoverskuelige rammer eller manglende viden og forståelse for deres situation.

I REGERINGENS "forståelsesrapport" står, at alle skal kunne få en uddannelse. Derfor ekstra spændende at se, om konsekvensen af den nye lov er rettidig omsorg, eller om det kommer til at skade forholdet mellem forældrene og skole og derfor indirekte rammer børnene.

Jeg håber på klare retningslinjer til skolelederne omkring, hvordan fravær vurderes som lovligt eller ej. Lovforslaget har en god beskrivelse af at søge problemerne løst i samarbejde med forældre og inddragelse af pædagogisk psykologisk rådgivning. Men kender alle til det? Hvordan det så gøres i praksis, så man ikke falder til den "nemme løsning" og blot erklærer fraværet ulovligt?

Jeg håber også, det bliver prioriteret, at skolernes personale får viden om deres elever med handicap, og hvilke særlige forhold der kunne gøre sig gældende i forbindelse med et fravær.

Én ting er sikkert. Vi forældre til børn med handicap har ikke brug for mere kamp. Vi har brug for forståelse og hjælp.

Liselotte Huyveled er formand for Det Centrale Handicapråd.

► Denne boganmeldelse fra Kristeligt Dagblad i lørdags af provst Thomas Reinholdt Rasmussen bliver kommenteret i debatindlæg i dagens avis.

Misforstået anmeldelse. Bibelvidenskab er et værn mod teologisk selvsikkerhed

AF ANDERS KLOSTERGAARD PETERSEN

THOMAS REINHOLDT RASMUSSEN anmeldte i Kristeligt Dagblad den 13. juli bogen "Paulus og jødedommen" redigeret af Troels Engberg-Pedersen. Det skal han have tak for, men anmeldelsen er præget af en alvorlig misforståelse. Det drejer sig om mål og med for bibelvidenskaben. Anmeldelsen var positiv, men Rasmussen klandrer også bogens kapitler for at være mere religionshistorie end teologi.

Han hævder, at bibelvidenskab ikke må reduceres til et spørgsmål om teksters historiske betydning. Den slags kontekstualisering må overlades religionshistorikere, klassiske filologer og oldtidsarkæologer, mens bibelvidenskabens ansat i teologi må forholde sig til teksterne betydning i dag.

Engberg-Pedersen og undertegnede burde også have afstået fra at skildre Paulus-læsningen i modstilling til Luther. Det er ikke nødvendigt med en luthersk strømmand. Nu er en strømmand en til lejligheden opfundet karikatür og ikke en præcis gengivelse af den lutherske forståelse.

Jeg ser gerne Rasmussen aflægge regnskab for, i hvilken forstand min gengivelse af den lutherske synsforståelse og opfattelse af mennesket som retfærdig i håbet, men de facto skynder sig til at være en forvrænget skildring.

MERE ALVORLIG ER Rasmussens tanke om bibelvidenskabens primære formål som undersøgelse af teksterne betydning for os i dag.

Bedre bliver det ikke af hans reference til to berømte bibelforskere i det 20. århundrede – Rudolf Bultmann og Ernst Käsemann – som forbilleder for moderne bibelvidenskab. Begge var dygtige lutherske teologer, men de var ringe historikere. Hvorfor?

Forði de i elementær forstand betydningsfulde i deres oprindelige kontekst, deres betydning i senere perioder og norm-sættende betydning i deres egen samtid. Læser man tekster med det formål at se

dem som svar på ens egen nutid, får man sjældent noget at vide, man ikke vidste i forvejen. Det er Bultmanns og Käsemanns læsninger et illustrativt udtryk for, alle indbyrdes forskelle til trods.

MEN HVAD SKAL TEOLOGI DOG bruge bibelvidenskab til? Er den ikke irrelevant for forkyndelsen? Her forregner Rasmussen sig. I min optik, og i tråd med den renaissancehumanisme, som også udgjorde en del af Luthers baggrund, har bibelvidenskabens ikke mindst sin afgørende pointe i netop at være irrelevant for nutiden. Den væsentligste opgave ligger i at vise nutiden, at det, den troede, stod i de bibelske tekster, står der ikke, medens det, den ikke troede stod der, rent faktisk står der.

På den måde er den et afgørende værn mod konfessionel vanetænkning og teologisk selvsikkerhed. Den lutherske Paulus-læsning er afgørende forskellig fra en læsning, der søger at tolke Paulus i lyset af hans egen socialt-kulturelle kontekst.

Det samme gælder, hvis man læser Luther historisk og sammenligner med for eksempel Kingo eller Grundtvig. Er det et problem? Det synes jeg ikke. Det er en rigdom, som en teologi, der ved at agte på inkarnationen, burde skønne på.

OG SÅ TIL AFSLUTNING. Rasmussen bør lægge sig Prædikerens ord på sinde, at al ting har sin tid. Flere af de i bogen optrædende forskere driver faktisk også lejlighedsvis systematisk teologi; men, og det er pointen, de ved at skelne mellem discipliner og læsemåder. For begynder man først at sammenblande tingene, kan det meget hurtigt blive alt for uoverskueligt og teologisk selvbekræftende. Det har vi heldigvis bibelvidenskabens som et væsentligt værn mod. Derfor læser vi kilderne i deres fremmedartethed og ikke i kirkelig fortrothed.

Anders Klostergaard Petersen er professor mso ved Afdeling for Religionsvidenskab på Aarhus Universitet.

ordet At gøre en forskel

AF STEEN SKOVSGAARD

ordet@k.dk

"Hvad er det til så mange?". Johanne der evangeliet 6, 9

SÅDAN SPØRGER disciplene Jesus, da han vil have dem til at brødføde en stor menig menneskeskare. De har fem brød og to fisk. Men det er jo intet. Mon ikke vi alle kender den magtesløshed? At vore ressourcer overhovedet ikke rækker i forhold til det, der er brug for. Det er noget, som udsendte nødhjælpsarbejdere også kan berette om. Hvor fortvivlende det er at møde så mange, der har brug for hjælp, og så har man kun ressourcer til nogle få.

En medarbejder fortalte for mange år siden i et nyhedsbrev til venner og støttegrupper om, at hun er blevet frivillig medarbejder på et børnehjem for mellem 500 og 700 børn, hvor mange var handicappede. Hun skrev: "Det er især denne gruppe, som er forsømt, og som forskellige kristne frivillige medarbejdere også kan berette om. Hvor fortvivlende det er at møde blinde børn, således nogenlunde, men lever for jo meget mere! Det, der nok derfor gør mest ondt på mig, er at se, at der stort set intet bliver gjort for at møde børnenes stilelsesmæssige behov eller for at stimulere deres mentale udvikling. Så jeg går derfra med blandede følelser: På den ene side fristes jeg til at fordømme det system og de medarbejdere, der ikke gør noget. På den anden side er der noget i mig selv, der grøder, at jeg har lyst til at løbe langt væk og aldrig komme tilbage, så jeg slipper for at forholde mig til den lidelse.

Følelsen af magtesløshed truer også med at tage overhånd, for der er jo så mange børn, at man ikke aner, hvor man skal begynde (...). Men jeg har hørt nødhjælpsarbejdere i desperate områder opmuntre hinanden med ordene: 'Ingen kan hjælpe alle – men alle kan hjælpe én' – så måske gør det alligevel en forskel for de unge, der får lov til at sidde på skød, give og modtage knusere, blive snakket med og så videre den ene dag om ugen... Tak, om I vi bede for børnene og for os, der arbejder med dem, at de må få lov til at opleve Guds kærlighed gennem os." Sådan slutter hun.

"Måske gør det alligevel en forskel," skrev hun. Det lidt, som vi kan yde har måske alligevel betydning. Det er, hvad evangeliet fortæller og opfordrer os til at tro.

Steen Skovsgaard er tidligere biskop i Lolland-Falsters Stift.

kronik Tænk, hvis Berlin og EU ville fastholde erindringen om Europas genrejsning efter Anden Verdenskrig, der blev hjulpet på vej af USA's Marshall-hjælp. I dag kunne Tyskland og dermed EU tage tilsvarende initiativer, der kunne bidrage til at løfte Syd- og Østeuropa

Historiens lære: Europa i 1919, 1944 og i dag

KRISTELIGT DAGBLADS KRONIK 16. JULI 2019

AF JESPER JESPERSEN

Professor, Roskilde Universitet

I DISSE DAGE for præcis 100 år siden blev Versailles-traktaten, der officielt afsluttede Første Verdenskrig, underskrevet af de fire sejrsmagter og det slagte Tyskland. Det var et dokument båret af lige dele politisk naivitet fra den amerikanske præsident Woodrow Wilson og hævngerighed fremført af Frankrigs ministerpræsident Georges Clemenceau.

Den politiske naivitet bestod i det velmenende ønske fra Wilsons side, at national selvbestemmelse skulle tilgodes. Dette princip indebar, at Det Østrig-ungarske og Det Osmanniske Imperium blev opsplittet i en stribe mindre og politisk ustabile nationalstater. Frankrig stod stjeft af en total økonomisk nedværdigelse af den slagte modstander.

Tyskland blev pålagt at betale en krigsskadeserstatning, der oversteg landets økonomiske kræfter. Hvis disse betalinger skulle gennemsføres, ville det betyde, at tysk industri aldrig kunne på føde igen og dermed ikke kunne blive en økonomisk trussel mod Frankrig og delvist Storbritannien.

DEN ENKELTSKE ØKONOM John Maynard Keynes skrev kort efter, at fredsaftalen var blevet underskrevet, et længe essay med titlen "The Economic Consequences of the Peace". Han havde været en af den britiske regerings chef-forhandlere ved udformningen af Versailles-traktaten, der blev påtvunget Tyskland. Keynes tog dog sin afsked fra finansministeriets delegation i protest mod de økonomiske krav, som franskmændene forlangte opfyldt, og som den britiske premierminister Lloyd George ikke modsatte sig. Han forlod Versailles

Allerede midt i 1950'erne var sporene af krigens ødelæggelser bortvisket, og gennem de 'gyldne 1960'ere' opstod der en næsten euforisk stemning af, at gode tider var kommet for at blive.

stærkt desillusioneret både fagligt og moralsk: En totalt ydmyget modstander bliver et let offer for populisme og revanchisme.

Keynes havde som en af de få økonomer i Versailles kunnet sammenholde størrelsen af den krævede krigsskadeserstatning og Tysklands økonomiske formåen. Han var ikke i tvivl, at det ville indebære en total forarmelse af befolkningen adskillige år ud i fremtiden. Hertil kom, at med det fattigt Tyskland ville de øvrige europæiske lande mangle et stort marked – ikke mindst efter at revolutionen i Rusland havde lukket dette land for eksport.

Keynes var stærkt kritisk over for fredstraktaten, hvilket skabte en betydelig furor ikke kun i Storbritannien. Sejrherrene havde ikke forstået, at "freden" i den grad ville blive opfattet som uretfærdig i Tyskland og herved bære kimen til revanchisme i sig. Og måske endnu vigtigere, at årsagen til Første Verdenskrig, Tysklands økonomiske og politiske indespærring, ikke var blevet løst ved fredsslutningen – tværtimod, Tyskland var blevet gjort geografisk isoleret.

Hertil kom, skriver Keynes, at den sociale struktur var fortsat store indkomstmæssige forskelle og et deraf følgende voksende byproletariat også ville bidrage til en politisk destabilisering af Tyskland.

Det tilløb til en demokratisk styreform, som Weimarrepublikken repræsenterede viste sig hurtigt at være rygende svagt, når autokratiske kræfter meldte sig på den politiske arena. De hjemvendte soldater var traumatiseret,

middelklassen forarmet først af krigen og dernæst af hyperinflation, arbejdsløshed og vareknaphed. Da så den internationale krise i kølvandet på krakket på Wall Street i 1929 ramte tysk økonomi, var grunden lagt til en totalitær politisk magtovertagelse. Nazismen genskabte håndfaste politiske rammer, der havde mindelse af kejserens strukturer, der i 1933 kun lå 15 år tilbage i tiden.

Den nazistiske styre suspendede betaling af krigsskadeserstatningen og indledte en økonomisk politik, der omfattede en massiv militær oprustning og udbygning af den strategiske infrastruktur, hvilket var med til at genrejse den tyske industri. Hurtigt kom Tyskland atter i den økonomiske situation, at det manglede landbrugsarealer til at brødføde bybefolkningen og afsætningsmuligheder for industrien. Blikket rettedes atter mod Øst- og delvist Sydeuropa, hvilket endte i endnu en europæisk tragedie frem til 1945.

KEYNES VAR den britiske regerings chefforhandler ved indgåelsen af Bretton Woods-aftalen i 1944 omfattende den "frie" verden. Han dominerede konferencen sammen med den amerikanske repræsentant, Harry Dexter White, og ønsket var at undgå, at fejltagelserne fra Versailles-traktaten blev gentaget. Men denne gang kunne han bygge sin argumentation på sit teoretiske hovedværk "The General Theory of Employment, Interest and Money", der havde hjulpet den amerikanske præsident Roosevelt til at genrejse den amerikanske økonomi i 1930'erne.

Keynes' indsigt lå bag udformningen af Bretton Woods-aftalen og den efterfølgende amerikanske Marshall-hjælp til det sønderbombede Europa herunder også til Tyskland og Italien.

Hovedsynspunktet var, at det valutæriske system skulle understøtte international handel, men forhindre grænseoverskridende finansiel spekulation. Det første skaber velstand, det andet undergraver de deltagende landes mulighed for at føre økonomisk politik. Derfor skulle hvert land bevare sin egen valuta, der skulle beskyttes gennem et forbud mod international spekulation (og skatteunddragelse). Valutakurserne skulle være faste, men justerbare. Lande med overskud på betalingsbalancen over en vis størrelse havde pligt til at nedbringe det. Den internationale valutafond (IMF) skulle overvåge systemet og sikre, at de deltagende lande respekterede aftalen.

Keynes nåede dog kun lige akkurat at deltage i indvielsen af IMF og Verdensbanken i marts 1946, inden han døde. Men uanset Keynes' alt for tidlige død levede hans makroøkonomiske teorier videre ved tilrettelæggelsen af den økonomiske politik i de vestlige lande kendetegnet ved en aktiv og målrettet styring af efterspørgslen, såkaldt *Demand Management Policy*.

Det blev ydermere accepteret, at det var et politisk ansvar, at arbejdsløsheden blev holdt i skak og samtidig sikre en mere retfærdig indkomstfordeling. Opfyldelsen af disse mål kunne ikke overlades til markedskræfterne. Denne fundamentale anderledes forståelse af det samfundsøkonomiske systems

funktion og betydningen af at føre en aktiv økonomisk politik gav – ikke mindre selv om sammenlignet med mellemkrigs-tiden – et meget gunstigt resultat. Alle-rede midt i 1950'erne var sporene af krigens ødelæggelser bortvisket, og gennem de "gyldne 1960'ere" opstod der en næsten euforisk stemning af, at gode tider var kommet for at blive.

75 ÅR ER GÅET siden indgåelsen af Bretton Woods-aftalen. Tyskland blev hurtigt et stabilt demokratisk land med nære samarbejdsrelationer både økonomisk (EU) og militært (Nato) til de tidligere krigsmodstandere. Indtil 1990 var der en form for politisk og økonomisk balance mellem de fire store EU-lande om et udbygget handelsmæssigt samarbejde.

Men efter den tyske genforening har magtbalancen ændret sig. Tyskland er atter blevet Europas folkerigste og økonomisk set stærkeste nation ikke mindst på grund af sin effektive industri og dernæst den fælles europæiske valuta.

Tænk, hvis Berlin og dermed også den kommende EU-Kommission ville fastholde erindringen om Europas genrejsning efter Anden Verdenskrig, der om noget blev hjulpet på vej af USA's rundhændede Marshall-hjælp. I dag kunne Tyskland og dermed EU tage tilsvarende initiativer, der kunne bidrage til at løfte Syd- og Østeuropa ud af stagnation og fattigdom og derigennem understøtte og fremme det europæiske fællesskab og de deltagende landes demokratiske institutioner og dermed sikre, at historien fra 1914-1945 ikke gentager sig.